# VERDELING CAPACITEITSMIDDELEN 2015

## 1. Inleiding

Sinds 2010 maakt de Vlaamse Regering jaarlijks extra middelen vrij met het oog op capaciteitsuitbreiding van schoolinfrastructuur in capaciteitsgemeenten in Vlaanderen en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
In december 2014 heeft de Vlaamse minister van Onderwijs een nieuwe oproep gelanceerd naar alle lokale taskforces capaciteit (actief in de verschillende capaciteitsgemeenten) voor het indienen van projectaanvragen met het oog op de verdeling van de capaciteitsmiddelen 2015. Het gaat om projectaanvragen in functie van zowel bouwdossiers als beschikbaarheidsvergoedingen in het kader van de capaciteitsproblematiek. Als uiterste indieningsdatum werd 1 februari 2015 vooropgesteld en gehandhaafd om de projectaanvragen in te dienen.

Naast de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd de oproep gericht aan 17 erkende capaciteitsgemeenten in Vlaanderen. Het gaat om de volgende steden en gemeenten: Antwerpen, Asse, Denderleeuw, Gent, Grimbergen, Halle, Kortrijk, Leuven, Lokeren, Mechelen, Roeselare, Sint-Niklaas, Sint-Pieters-Leeuw, Tienen, Turnhout, Vilvoorde en Wervik.

Vanuit de lokale taskforces capaciteit van de capaciteitsgemeenten Kortrijk, Lokeren en Turnhout kwam in de loop van januari 2015 het bericht dat ze geen dossier zouden indienen om mogelijk aanspraak te maken op capaciteitsmiddelen 2015. Vanuit de andere lokale taskforces capaciteit werd tijdig een aanvraag ingediend door middel van een overzichtslijst met projectaanvragen om beroep te kunnen doen op de capaciteitsmiddelen 2015.

Hierna wordt een analyse gemaakt van de door de lokale taskforces capaciteit aangeleverde gegevens en de gevolgde werkwijze. Er wordt tevens een verdeling voorgesteld van de beschikbare capaciteitsmiddelen zowel voor de bouwdossiers als voor de beschikbaarheidsvergoedingen (huursubsidies).

## 2. Capaciteitsproblematiek en capaciteitsdrukbepaling

### Gehanteerde methode

Om in te spelen op de lokale capaciteitsbehoeften in het kleuter- en lager onderwijs in de capaciteitsgemeenten dienen de beleidsmakers, de onderwijsverstrekkers en de lokale overheden een zo nauwkeurig mogelijk zicht te krijgen op de huidige (2015) en toekomstige (2018) lokale capaciteitsbehoeften en de factoren die van invloed zijn op deze behoeften (bv. demografische ontwikkelingen, leerlingenstromen over gemeentegrenzen enz.). Het betreft hier de aanbodzijde en de vraagzijde qua capaciteit.
Hiervoor wordt er een wetenschappelijk gevalideerde capaciteitsmonitor ontwikkeld en afgenomen. Deze capaciteitsmonitor wordt opgeleverd tegen de zomervakantie 2015 en moet ons in staat stellen de lokale capaciteitsbehoeften nog beter te omschrijven. Ook de capaciteitsmonitor bestaat uit twee luiken: aanbodzijde en vraagzijde.
In het kader van de ontwikkeling van de capaciteitsmonitor werden modelsjablonen ontwikkeld. Deze sjablonen werden nu reeds gebruikt bij de capaciteitsbevraging in 2015. Zo worden begrippen als de *'optimale capaciteit'*, de *'maximale capaciteit'*, de *'overbenutting' van ruimtes* en *'bedreigde capaciteit'* via het sjabloon aan de aanbodzijde bevraagd.

### Werkwijze: verzameling lokale capaciteitsgegevens

Op 17 december 2014 werden de vertegenwoordigers van alle lokale taskforces capaciteit in Vlaanderen en Brussel uitgenodigd op een overlegvergadering van het Departement Onderwijs en AGIOn. De onderzoekers gaven toelichting over de in ontwikkeling zijnde capaciteitsmonitor. De sjablonen voor de bevraging van de aanbodzijde qua capaciteit werden uitgebreid en in detail toegelicht aan de lokale taskforces capaciteit.

De door de lokale taskforces capaciteit in te vullen sjablonen dienden samen met hun projectaanvragen voor capaciteitsuitbreiding uiterlijk op 1 februari 2015 aan het Departement Onderwijs en Vorming bezorgd te worden.

De lokale taskforces hebben de bevraging qua capaciteit (huidig aanbod) tijdig afgerond. Na het nazicht van de ingediende overzichten met projectaanvragen en de verwerking en vergelijking van de capaciteitsgegevens over de verschillende capaciteitsgemeenten heen werden de verwerkte resultaten gedurende de maand februari 2015 ter validatie teruggekoppeld naar de lokale taskforces capaciteit en aangepast indien er onvolledigheden of onjuistheden bleken te zijn. De verworven capaciteitsgegevens werden ook aan de onderzoekers bezorgd in functie van toekomstige rapportage via de capaciteitsmonitor.

**Huidige werkwijze: capaciteitsdrukbepaling**

Om de capaciteitsdruk in een capaciteitsgemeente te bepalen en vervolgens objectief te kunnen vergelijken over de verschillende capaciteitsgemeenten heen, is steeds gebruik gemaakt van de indicator *'maximale capaciteit'* aangevuld met de indicator *'overbenutting'*. Onder het begrip *'overbenutting'* wordt verstaan het gebruik van ruimtes als leslokalen die initieel niet als leslokalen werden voorzien.

Voor het vergelijken van de capaciteitsdruk in de verschillende capaciteitsgemeenten die een aanvraag hebben ingediend voor het verkrijgen van capaciteitsmiddelen voor schoolinfrastructuur in 2015 heeft het Departement Onderwijs en Vorming van volgende indicatoren en cijfers gebruik gemaakt:

**Voor de capaciteitsdruk in 2014:**

- $I^{2014}$ = De inschrijvingsgegevens van de telling op 1 februari 2014 *(Bron: Leerlingendatabank onderwijs)*.
- $C^{2014}$ = De maximale capaciteit in schooljaar 2014-2015 aangevuld met de overbenutting.

Het verschil tussen $C^{2014}$ enerzijds en $I^{2014}$ anderzijds levert een indicatie van het aantal vrije plaatsen, $V^{2014}$. Om een vergelijking tussen de steden met verschillende schaalgrootte mogelijk te maken, bepalen we ook de relatieve druk tussen de gemeenten door $V^{2014}$ te delen door $C^{2014}$, wat ons het drukpercentage $D^{2014}$ oplevert per gemeente. Om een vergelijking mogelijk te maken met de capaciteitsdruk in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als 1 capaciteitsentiteit beschouwd.
**Hoe kleiner het percentage ($D^{2014}$), hoe groter de capaciteitsdruk bijgevolg is.**

**Voor de capaciteitsdruk in 2018:**

- $I^{2018}$ = $I^{2014}$ vermenigvuldigd met de verhouding van het geprojecteerde aantal leerlingen woonachtig in een gemeente in 2018 ($P^{2018}$) ten opzichte van het geprojecteerde aantal leerlingen woonachtig in een gemeente in 2014 ($P^{2014}$). Hiervoor werden de meest recente SVR-projecties van de bevolking en huishoudens voor Vlaamse steden en gemeenten (2015-2030) gehanteerd (SVR - 29/01/2015). Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest maakt de SVR geen directe gegevens op. Voor demografische prognoses en schoolpopulatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er het onderzoek van het Brussels Studies Institute (BSI) , dat zich op zijn beurt baseert op de statistieken en de vooruitzichten voor de

bevolking op schoolgaande leeftijd van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA).

- $C^{2018}$ = $C^{2014}$ aangevuld met de bijkomende capaciteitsuitbreiding die kan gerealiseerd worden via op stapel staande capaciteitsuitbreidingsdossiers (reeds goedgekeurd in 2010-2014).

Het verschil tussen $C^{2018}$ enerzijds en $I^{2018}$ anderzijds levert een indicatie van het aantal vrije plaatsen, $V^{2018}$. Om een vergelijking tussen de steden met verschillende schaalgrootte mogelijk te maken, bepalen we ook de relatieve druk tussen de gemeenten door $V^{2018}$ te delen door $C^{2018}$, wat ons het drukpercentage $D^{2018}$ oplevert per gemeente.
**Hoe kleiner het percentage ($D^{2018}$), hoe groter de geraamde toekomstige capaciteitsdruk bijgevolg is.**

## Resultaten capaciteitsdruk in 2014 en in 2018:

Tabel 1 geeft de capaciteitsdruk weer in 2014 voor de verschillende capaciteitsgemeenten die projectaanvragen voor capaciteitsmiddelen in 2015 hebben ingediend (15 capaciteitsgemeenten in totaal).

| Gemeente | Kleuters | | Lager onderwijs | | Basisonderwijs |
|---|---|---|---|---|---|
| | $V^{2014}$ | $D^{2014}$ | $V^{2014}$ | $D^{2014}$ | $D^{2014}$ |
| Brussels Gewest | 2.315 | 16% | 3.179 | 17% | 16% |
| Antwerpen | 4.415 | 15% | 7.526 | 18% | 17% |
| Asse | 114 | 9% | 232 | 12% | 11% |
| Denderleeuw | 228 | 21% | 290 | 19% | 20% |
| Gent | 1.938 | 15% | 3.701 | 20% | 18% |
| Grimbergen | 133 | 9% | 553 | 22% | 17% |
| Halle | 158 | 9% | 348 | 12% | 11% |
| Leuven | 816 | 17% | 1.357 | 18% | 17% |
| Mechelen | 638 | 14% | 1.467 | 21% | 18% |
| Roeselare | 585 | 18% | 1.323 | 26% | 23% |
| Sint-Niklaas | 969 | 22% | 994 | 17% | 19% |
| Sint-Pieters-Leeuw | 173 | 14% | 484 | 24% | 20% |
| Tienen | 246 | 16% | 467 | 20% | 18% |
| Vilvoorde | 329 | 16% | 441 | 15% | 15% |
| Wervik | 170 | 19% | 379 | 26% | 23% |
| **Eindtotaal** | **13.313** | **16%** | **22.910** | **19%** | **18%** |

*Tabel 1: Capaciteitsdruk in 2014.*
*Hoe kleiner het percentage $D^{2014}$ hoe sterker de capaciteitsdruk op het niveau van de gemeente, hoe groter $D^{2014}$ hoe lager de capaciteitsdruk.*

Tabel 2 geeft de capaciteitsdruk weer in 2018 voor de verschillende capaciteitsgemeenten (met uitzondering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) die projectaanvragen voor capaciteitsmiddelen in 2015 hebben ingediend (15 capaciteitsgemeenten in totaal).

| Gemeente | Kleuters | | Lager onderwijs | | Basisonderwijs |
|---|---|---|---|---|---|
| | $V^{2018}$ | $D^{2018}$ | $V^{2018}$ | $D^{2018}$ | $D^{2018}$ |
| Antwerpen | 3.942 | 13% | 4.632 | 11% | 12% |
| Asse | 343 | 22% | 444 | 19% | 20% |
| Denderleeuw | 394 | 32% | 338 | 20% | 25% |
| Gent | 2.719 | 21% | 2.877 | 14% | 17% |
| Grimbergen | 272 | 17% | 518 | 20% | 19% |
| Halle | 293 | 15% | 337 | 11% | 13% |
| Leuven | 1.134 | 22% | 1.343 | 17% | 19% |
| Mechelen | 1.124 | 23% | 1.451 | 19% | 20% |
| Roeselare | 749 | 23% | 1.387 | 25% | 24% |
| Sint-Niklaas | 1.045 | 24% | 603 | 10% | 16% |
| Sint-Pieters-Leeuw | 180 | 14% | 353 | 17% | 16% |
| Tienen | 277 | 18% | 341 | 14% | 16% |
| Vilvoorde | 493 | 21% | 614 | 18% | 19% |
| Wervik | 239 | 26% | 304 | 21% | 23% |
| **Eindtotaal** | **13.292** | **15%** | **15.709** | **12%** | **13%** |

*Tabel 2: Capaciteitsdruk in 2018*
*Hoe kleiner het percentage $D^{2018}$ hoe sterker de capaciteitsdruk op het niveau van de capaciteitsgemeente, hoe groter $D^{2018}$ hoe lager de capaciteitsdruk.*

Bevolkingsprognoses Studiedienst Vlaamse Regering:

Tabel 3 geeft de verwachte evolutie (groei/afname) van de bevolking (specifieke leeftijdsgroepen) in de verschillende capaciteitsgemeenten tussen 2018 en 2024 weer.

| Gemeente | 2-5 jarigen | | 3-11 jarigen | |
|---|---|---|---|---|
| Antwerpen | 1.701 | 7% | 1.915 | 5% |
| Asse | 41 | 3% | 78 | 4% |
| Denderleeuw | 27 | 3% | 20 | 1% |
| Gent | 865 | 8% | -209 | -1% |
| Grimbergen | 48 | 4% | 45 | 2% |
| Halle | 62 | 4% | -72 | -3% |
| Leuven | 57 | 1% | -361 | -6% |
| Mechelen | 187 | 5% | 128 | 2% |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Roeselare | 176 | 7% | -65 | -2% |
| Sint-Niklaas | 170 | 5% | -124 | -2% |
| Sint-Pieters-Leeuw | 66 | 6% | 81 | 5% |
| Tienen (2015) | -21 | -2% | -107 | -5% |
| Vilvoorde | 149 | 8% | 140 | 5% |
| Wervik | 2 | 0% | -120 | -11% |
| **Eindtotaal** | **3.531** | **5%** | **1.349** | **1%** |

*Tabel 3: Verwachte evolutie (groei/afname) van de bevolking (specifieke leeftijdsgroepen) in de verschillende gemeenten tussen 2018 en 2024 (Bron: Bevolkingsprojecties - Studiedienst Vlaamse Regering).*

## 3. Verdeling capaciteitsmiddelen 2015

### Toegekende capaciteitsmiddelen 2010-2014

Tijdens de vorige legislatuur werden tussen 2010 en 2014 jaarlijks op de Vlaamse begroting bijkomende middelen vrijgemaakt voor capaciteitsuitbreiding inzake school-infrastructuur. De precieze verdeling van deze bijkomende capaciteitsmiddelen over de verschillende onderwijsnetten (GO!, OGO en VGO) vloeide elk jaar voort uit de definitieve selectie van capaciteitsuitbreidingsdossiers door de erkende lokale taskforces capaciteit. Op die manier werd het evenwicht tussen de verschillende onderwijsnetten (cfr. de bepaling in Onderwijsdecreet II m.b.t. de toekenning van middelen) evenwel niet voldoende gerespecteerd. Achterliggende idee was dat de lokale taskforces het best geplaatst waren om de meest opportune capaciteitsdossiers te selecteren met het oog op een snelle realisatie van de beoogde capaciteitsuitbreiding. De capaciteitsproblematiek is in zekere mate een lokaal gegeven, dat een analyse en gecoördineerde aanpak vanop het lokale niveau vergt waarbij de inbreng van de lokale actoren van belang is voor het uitwerken van snelle en duurzame oplossingen.

| Gemeente | GO | OGO | VGO | Eindtotaal |
|---|---|---|---|---|
| Antwerpen | € 26.797.110 | € 25.829.752 | € 27.516.946 | € 80.143.808 |
| Asse | € 1.671.300 | € 1.971.696 | € 1.357.004 | € 5.000.000 |
| BHG | € 15.894.656 | € 1.835.000 | € 16.560.729 | € 34.290.385 |
| Denderleeuw | € 550.000 | € 560.000 | € 850.000 | € 1.960.000 |
| Gent | € 6.349.472 | € 11.315.775 | € 11.057.634 | € 28.722.881 |
| Grimbergen | € 0 | € 2.391.000 | € 609.000 | € 3.000.000 |
| Halle | € 722.328 | € 840.000 | € 0 | € 1.562.328 |
| Leuven | € 762.697 | € 0 | € 3.666.903 | € 4.429.600 |
| Mechelen | € 10.934.650 | € 0 | € 4.013.020 | € 14.947.670 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Roeselare | € 3.525.000 | € 1.788.660 | € 1.926.054 | € 7.239.714 |
| Sint-Niklaas | € 661.500 | € 0 | € 926.100 | € 1.587.600 |
| Vilvoorde | € 2.723.000 | € 2.166.807 | € 619.362 | € 5.509.169 |
| **Totaal** | **€ 70.591.713** | **€ 48.698.690** | **€ 69.102.752** | **€ 188.393.155** |
| | **37%** | **26%** | **37%** | |

*Tabel 4: Verdeling van de capaciteitsmiddelen over de verschillende capaciteitsgemeenten en onderwijsnetten tijdens de vorige legislatuur (2010-2014).*

## Gevraagde capaciteitsmiddelen 2015

In onderstaande tabel vindt u een overzicht van de door de lokale taskforces gevraagde capaciteitsmiddelen (1/02/2015) voor de bouwdossiers, onderverdeeld per gemeente en per onderwijsnet.

| Gemeente | GO | OGO | VGO | Eindtotaal |
|---|---|---|---|---|
| Antwerpen | € 34.823.160 | € 18.040.841 | € 2.011.155 | € 54.875.156 |
| Asse | | € 622.000 | | € 622.000 |
| Brussels Gewest | € 97.263.109 | € 79.838.644 | € 67.924.018 | € 245.025.771 * |
| Denderleeuw | € 604.800 | € 52.500 | € 1.137.500 | € 1.794.800 |
| Gent | € 11.270.000 | € 10.609.890 | € 1.372.012 | € 23.251.902 |
| Grimbergen | € 4.560.000 | € 3.520.000 | € 2.697.728 | € 10.777.729 |
| Halle | € 7.500.000 | | € 5.022.143 | € 12.522.143 |
| Leuven | € 1.913.567 | | € 657.060 | € 2.570.627 |
| Mechelen | € 14.360.420 | | € 3.599.556 | € 17.959.976 |
| Roeselare | € 0 | € 522.368 | € 3.021.344 | € 3.543.712 |
| Sint-Niklaas | € 1.400.000 | | € 686.490 | € 2.086.490 |
| Sint-Pieters-Leeuw | € 720.000 | € 1.104.678 | € 5.342.425 | € 7.167.103 |
| Tienen | € 265.000 | | € 425.099 | € 690.099 |
| Vilvoorde | € 10.785.230 | € 1.782.167 | € 3.357.195 | € 15.924.592 |
| Wervik | € 5.925.200 | | € 3.826.608 | € 9.751.808 |
| **Eindtotaal** | **€ 191.390.486** | **€ 116.093.087** | **€ 101.080.333** | **€ 408.563.906** |

*Tabel 5: Overzicht van de gevraagde capaciteitsmiddelen 2015 voor 'klassieke' bouwdossiers per capaciteitsgemeente en per onderwijsnet (d.d. 1/02/2015).*

** In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffen de projectaanvragen zowel exclusieve capaciteitsdossiers als reguliere infrastructuurdossiers mét capaciteitsuitbreiding gecombineerd.*

In onderstaande tabel vindt u een overzicht van de door de lokale taskforces gevraagde capaciteitsmiddelen 2015 voor beschikbaarheidsvergoedingen (huursubsidies), onderverdeeld per gemeente en per onderwijsnet.

| Gemeente | GO | OGO | VGO | Eindtotaal |
|---|---|---|---|---|
| Antwerpen | € 78.000 | | € 123.900 | € 201.900 |
| Asse | | | € 14.000 | € 14.000 |
| Denderleeuw | | | € 31.500 | € 31.500 |
| Gent | | € 222.626 | | € 222.626 |
| Grimbergen | | € 85.400 | € 182.659 | € 268.059 |
| Mechelen | | | € 10.500 | € 10.500 |
| Tienen | € 9.600 | | | € 9.600 |
| Vilvoorde | | | € 79.168 | € 79.168 |
| **Eindtotaal** | **€ 87.600** | **€ 308.026** | **€ 441.727** | **€ 837.353** |

*Tabel 6: Overzicht van de gevraagde capaciteitsmiddelen 2015 voor beschikbaarheidsvergoedingen (huursubsidies) per capaciteitsgemeente en per onderwijsnet (d.d. 1/02/2015).*

## Verdeling capaciteitsmiddelen 2015

Gelet op de complexiteit van de capaciteitsproblematiek is het van belang een zo objectief mogelijke vergelijkingsbasis tussen de verschillende capaciteitsgemeenten op te stellen.
Hiervoor wordt rekening gehouden met o.a. de volgende factoren:

- de inschrijvingsgegevens van de leerlingendatabank van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming;
- de lokaal verzamelde en centraal aangeleverde capaciteitsgegevens (aanbod- en vraagzijde);
- de meest recente bevolkingsprojecties van de Studiedienst van de Vlaamse Regering (d.d. 29/01/2015);
- de concrete stand van zaken van uitvoering toegekende capaciteitsmiddelen / capaciteitsprojecten 2010-2014.

In de toekomst kan de capaciteitsmonitor hierin verder gericht ondersteunen.

Voor de verdeling van de capaciteitsmiddelen 2015 wordt de volgende werkwijze gehanteerd.

De eerste parameter is de actuele druk ($D^{2014}$) in de verschillende capaciteitsgemeenten (zie tabel 1).
Vervolgens wordt gekeken naar de geraamde capaciteitsdruk in 2018 ($D^{2018}$) (zie tabel 2) en naar de verwachtte evolutie (groei/afname) van de bevolking (specifieke leeftijdsgroepen: 2-5-jarigen en 3-11-jarigen) in de verschillende capaciteitsgemeenten tussen 2018 en 2024 (zie tabel 3) om te kijken of de inspanningen inzake capaciteitsuitbreiding ook op lange termijn noodzakelijk zijn. Tot slot wordt ook gekeken naar de stand van zaken van uitvoering van de reeds toegekende capaciteitsmiddelen 2010-2014.
**Deze indicatoren geven een goed en duidelijk beeld van de**

**globale capaciteitsdruk over de volledige capaciteitsgemeente.**

Verschillende lokale taskforces capaciteit maakten in functie van de aanlevering van het overzicht met alle projectaanvragen inclusief projectmotivatie bijkomende detailanalyses van de capaciteitsproblematiek op wijkniveau. In grotere gemeenten en steden (zoals Antwerpen, Gent, Mechelen, Leuven, Brussels Hoofdstedelijk Gewest, …) zijn de capaciteitsnoden immers ongelijk verspreid over de verschillende districten en wijken. De capaciteitsproblematiek vergt er oplossingen specifiek op wijkniveau. Zo wordt er bijvoorbeeld gewezen op geplande stadsontwikkelingsprojecten waarbij het aantal toekomstige wooneenheden de nood aan bijkomende schoolcapaciteit in bepaalde wijken nog doet toenemen. Wanneer in de omliggende gemeenten eveneens capaciteitstekort wordt vastgesteld, dan is uitstroom naar scholen gelegen in deze buurgemeenten ook geen mogelijkheid meer. Dit fenomeen doet zich bij capaciteitsgemeenten o.a. in de Vlaamse Rand voor. Sommige lokale taskforces capaciteit geven ook aan dat de demografische parameters (bv. bevolkingsprognoses voor de toekomst) geen exacte voorspellers zijn en met de nodige omzichtigheid dienen geïnterpreteerd te worden. Dat is enigszins correct. Anderzijds is het echter de combinatie van lokaal en centraal verzamelde data en cijfers die ons in staat stellen om de capaciteitsnoden op lokaal niveau zo goed als mogelijk te detecteren en in te schatten.

**Beschikbare middelen**

In de Uitgavenbegroting 2015 is op het begrotingsartikel FB0-1FGE5AJ-IS (Interne stromen - Schoolinfrastructuur) een bedrag van 50.000.000 euro voorzien. De Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs wordt gemachtigd voor dit bedrag van 50.000.000 euro verbintenissen te laten aangaan (machtigingen) door het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGIOn) en het Gemeenschapsonderwijs (GO!). Deze middelen kunnen aangewend worden voor schoolinfrastructuur (o.a. met betrekking tot tekorten inzake infrastructuurcapaciteit).

Gelet op zowel de actuele capaciteitsnoden (begroot op 408.563.906 euro, zie tabel 5) als de huidige behoeften inzake de reguliere financiering van (verouderde) schoolinfrastructuur (de zogenaamde wachtlijstdossiers, bij AGIOn geraamd op 2,7 miljard euro subsidiebehoeften voor VGO en OGO) wordt voorgesteld om **35.000.000 euro te besteden aan capaciteitsuitbreidingsdossiers en 15.000.000 euro te voorzien via de reguliere financiering ter verbetering van verouderde schoolinfrastructuur** (rekening houdend met het evenwicht tussen de verschillende onderwijsnetten zoals bepaald in Onderwijsdecreet II).

Op die manier kan het evenwicht tussen de verschillende onderwijsnetten zoveel als mogelijk gehandhaafd worden volgens de bepalingen van het Onderwijsdecreet II.
Zowel tijdens vroeger overleg over bijkomende middelen voor

schoolinfrastructuur en Onderwijsdecreet II als in de recente oproepbrief aan de lokale taskforces capaciteit wordt er aandacht besteed aan het evenwicht tussen de onderwijsnetten. De oproepbrief stelt letterlijk: "*Daarbij dient de lokale taskforce er op toe te zien dat elk onderwijsnet in de gemeente een project kan indienen en dat bij het toekennen van capaciteitsmiddelen het evenwicht tussen de netten, zoals bepaald in Onderwijsdecreet II, zo goed mogelijk nageleefd wordt. In eerste instantie is het evenwel logisch die projecten prioritair op te nemen die de meest efficiënte en duurzame oplossingen voor de lokale capaciteitsnoden op korte termijn kunnen realiseren.*"

Indien de toegekende capaciteitsmiddelen evenwicht verstorend zouden werken (wat de voorbije legislatuur 2010-2014 het geval was), omwille van de noodzaak om op korte termijn op een efficiënte en duurzame wijze extra schoolcapaciteit te creëren, dan is het doel om op termijn het herstel van het in Onderwijsdecreet II vooropgestelde evenwicht na te streven. Met het huidige voorstel om enerzijds 35.000.000 euro aan capaciteitsdossiers en anderzijds 15.000.000 euro aan reguliere bouwdossiers (wachtlijstdossiers) te besteden wordt hieraan op een correcte wijze tegemoet gekomen.

**Voorstel van verdeling**

Het is aangewezen om de beschikbare capaciteitsmiddelen 2015 niet volledig te vernevelen over alle 15 capaciteitsgemeenten. Op die manier wordt aan geen enkele capaciteitsgemeente een afdoende oplossing (in voldoende orde van grootte) aangeboden. De actuele en/of toekomstige capaciteitsdruk in het gewoon basisonderwijs situeert zich in hoofdzaak in de gemeenten Antwerpen, Asse, Gent, Grimbergen, Halle, Leuven, Mechelen, Roeselare, Sint-Niklaas, Sint-Pieters-Leeuw, Vilvoorde en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zij vormen de groep van prioritaire capaciteitsgemeenten.

**Gelet op de reeds toegekende capaciteitsmiddelen 2010-2014, de actuele capaciteitsdruk 2014, de geraamde capaciteitsdruk 2018, de bevolkingsprognoses 2018-2024, de concrete stand van zaken van uitvoering capaciteitsmiddelen 2010-2014, wordt de volgende toewijzing van capaciteitsmiddelen voorgesteld:**

**Capaciteitsmiddelen 2015:**

**Antwerpen: 12.000.000 euro**
**Asse: 400.000 euro**
**Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 7.000.000 euro**
**Gent: 3.300.000 euro**
**Grimbergen: 1.500.000 euro**
**Halle: 2.100.000 euro**
**Leuven: 1.600.000 euro**
**Mechelen: 1.600.000 euro**
**Roeselare: 550.000 euro**

**Sint-Pieters-Leeuw: 1.500.000 euro**
**Sint-Niklaas: 700.000 euro**
**Vilvoorde: 2.750.000 euro**

**Totaal: 35.000.000 euro**

**Beschikbaarheidsvergoedingen (huursubsidies):**

In de Uitgavenbegroting 2015 is op het begrotingsartikel FG020 (Capaciteit) een bedrag voor beschikbaarheidsvergoedingen voorzien specifiek in functie van capaciteitsuitbreiding.
Een aantal lokale taskforces capaciteit hebben in totaal voor een bedrag van 837.353 euro aan beschikbaarheidsvergoedingen (huursubsidies) aangevraagd in functie van (tijdelijke) capaciteitsuitbreiding. Eén projectaanvraag om beschikbaarheidsvergoedingen te ontvangen kan echter niet in aanmerking komen omdat er geen voldoende capaciteitsuitbreiding mee gepaard gaat.

Wat de verdeling van de beschikbaarheidsvergoedingen (huursubsidies) voor het vrij gesubsidieerd onderwijs en het officieel gesubsidieerd onderwijs betreft, dit moet aan de Raad van Bestuur van AGIOn ter goedkeuring voorgelegd worden, zoals bepaald in het decreet dat de toekenning van beschikbaarheidsvergoedingen regelt. De voorstellen en verdeling van de beschikbaarheidsvergoedingen voor het GO! worden aan het GO! overgemaakt. De adviezen inzake de toekenning van de beschikbaarheidsvergoedingen dienen vervolgens door AGIOn en het GO! formeel aan het Departement Onderwijs en Vorming te worden overgemaakt in functie van het opstellen van het verdelingsbesluit.

**Beschikbaarheidsvergoedingen 2015:**

**Antwerpen: 201.900 euro**
**Asse: 14.000 euro**
**Denderleeuw: 31.500**
**Gent: 222.626 euro**
**Grimbergen: 268.059 euro**
**Mechelen: 10.500 euro**
**Vilvoorde: 79.168 euro**

**Totaal: 827.753 euro**

## 4. Verdere afspraken en opvolging

Bij de communicatie over de toekenning van de capaciteitsmiddelen 2015 zal aan voornoemde capaciteitsgemeenten gevraagd worden om de definitieve selectie van capaciteitsprojecten door te geven vóór 1/06/2015. Naast de reeds opgelegde criteria blijven de volgende aandachtspunten van belang:

- Voor een aantal capaciteitsprojecten waaraan eerder reeds capaciteitsmiddelen werden toegekend (2010-2014), blijkt er een te klein bedrag geraamd te zijn, waardoor deze capaciteitsprojecten nog niet werden gerealiseerd. Deze capaciteitsprojecten dienen bij voorrang geselecteerd en uitgevoerd te worden (mits de eenmalige verhoging van het gevraagde bedrag voldoende gemotiveerd werd).
- Vervolgens die capaciteitsprojecten te selecteren die nieuwe capaciteitsuitbreiding beogen (m.a.w. geen verduurzaming van reeds bestaande capaciteit noch instandhouding van mogelijk bedreigde capaciteit). Het moet gaan om effectief nieuwe capaciteitsuitbreiding.
- Zoals in de oproepbrief reeds vermeld stond voorrang te geven aan die capaciteitsprojecten die relatief snel gerealiseerd kunnen worden. In eerste instantie die projecten te selecteren die uiterlijk op 1 september 2015 klaar zijn om aanbesteed te worden. Indien dit onmogelijk is, vragen we om duidelijk te motiveren waarom dit niet haalbaar is en welke realistische timing wel haalbaar is.
- De lokale taskforce capaciteit dient er op toe te zien dat bij de definitieve selectie van de capaciteitsprojecten het evenwicht tussen de onderwijsnetten, zoals bepaald in Onderwijsdecreet II, zo goed mogelijk nageleefd wordt. In eerste instantie is het evenwel logisch die capaciteitsprojecten te selecteren die de meest efficiënte en duurzame oplossingen voor de lokale capaciteitsnoden op korte termijn kunnen realiseren.

Aan de Raad van Bestuur van AGIOn en aan het GO! zal gevraagd worden om de over te hevelen middelen naar de reguliere financiering (15.000.000 euro in totaliteit) bij voorrang in te zetten voor die schoolbouwdossiers die bovenaan de wachtlijst staan (criterium chronologie) of prioritair zijn én die in capaciteitsgemeenten liggen.

In het kader van de uitwerking van het Masterplan Scholenbouw zal een andere manier van toewijzing van capaciteitsmiddelen uitgedacht worden om sneller bijkomende schoolcapaciteit te kunnen realiseren. Daarbij zullen huursubsidieformules en kleinschalige projecten met publiek-private samenwerking concreet uitgewerkt worden.